

їнського народу, донесення до всіх українських і особливо молоді знань про минуле.

Таким чином слід зазначити, що музеї в сучасному світі переживають істотні трансформації, сучасний музей може служити якорем для залучення туристів і стати візитною карткою свого міста, саме тому функціональна програма повинна вирішуватися в органічному зв'язку з природним і містобудівним оточенням. Містобудівна ситуація, безпосереднє оточення і власне ділянка музею впливають на архітектуру будинку. А при проектуванні музеїв повинен послідовно здійснюватися принцип максимального поділу двох основних технологічних потоків: маршруту відвідувачів і шляхів переміщення експонатів шляхом раціонального визначення об'ємно-планувальної структури музею.

## МИСТЕЦТВО ПАРСУНИ XVII СТ.

*Горячева Г.Є.*

*Науковий керівник – Єрошкіна О.О., канд. архіт., доцент*

Актуальність: необхідно показати Парсуну не ізольовано, а у взаємозв'язку з іншими явищами і тенденціями другої половини XVII століття, так чи інакше пов'язаними з новим розумінням образу людини, образотворчої мови і художніх засобів Нового часу, що є дуже важливим у вивченні мистецтва попередніх століть. Історія вивчення Парсуни XVII ст. бере початок в 30pp XIXст.

XVII сторіччя - один з найбільш складних і суперечливих періодів середньовічної російської історії.

Провісником мистецтва майбутньої епохи стає портретний жанр. Парсуна — один із ранніх піджанрів портрету

Парсуна з'являється в перехідний період російської історії, під час перетворення середньовічного світогляду і формування нових художніх ідеалів.

«Парсуна з латинської перекладається як «особа», не «людина» (homo), а якийсь тип - «цар», «вельможа», «посол» - з підкресленням поняття роду.

Парсуни сприймалися як знак престижності.

Російській парсуні близькі твори української, білоруського, польського, литовського портретного живопису XIV-XVII століть.

У парсуни з'єднуються риси і прийоми традиційного давньоруського іконопису та західноєвропейської світської картини з натури.

Спочатку під терміном "парсуна" розуміли портрет, форма і техніка якого ще генетично пов'язані з іконописом. Згодом, коли цей

термін набув поширення в мистецтвознавстві, ним почали називати й історичні портрети певного типу. В них підкреслювалися риси урочистості, станової винятковості;

У парсуни завжди було головним - підпорядкування становим нормам: стільки значимості й імпозантності в персонажах. Увага художників зосереджується не на обличчі, а на позі зображеного, багатих деталях, аксесуарах, зображенні гербів, написів.

Портретна схожість передається умовно, часто використовуються атрибути і підпис, що допомагає визначити зображеного.

На сьогоднішній день парсуну по зображенням на них персоналій і техніки живопису, можна розділити на наступні категорії:

1. Надгробні портрети, темпера на дошці.
2. Парсуни маслом на полотні:
  - із зображенням царів;
  - із зображенням князів, дворян;
  - із зображенням церковних ієрархів.

Доктор мистецтвознавства Лев Ліфшиц зазначає, що: «творці парсун, як правило, не прагнули розкрити неповторні властивості портретованої людини, але повинні були співвіднести точно зафіксовані риси обличчя із трафаретним й незмінною схемою репрезентації фігури, відповідної сану або звання - боярина, стольника, воєводи, посла. На відміну від "реалістичного" європейського портрета XVII століття людина в Парсуні, як і на іконі, не належить собі, він навечно виведений з потоку часу, але при цьому особа його звернена не до Бога, а до реальної дійсності».

Мистецтво парсуни проіснувало до 1760-х рр. Для парсуни на полотні важлива її атрибуція російському або іноземному майстру. Вивчення російської парсуни вимагає об'єднаних зусиль мистецтвознавців, істориків, реставраторів. Тільки використання всіх методів в комплексі здатне принести нові результати в цій поки ще мало вивченою області мистецтва.

Парсуна в російському мистецтві - перехідний етап від ікони до світського портрета.

Мистецтво парсуни важливо для розгляду у зв'язку з творами, виконаними російськими та іноземними майстрами, які працювали у Росії.

Висновок:

-досліджено розвиток Парсуни протягом XVIIIст., його важливе значення для російського мистецтва.

-виявлено характерні риси виду тогочасного портрету – «Парсуни».

-обґрунтовано значення впливу тенденцій другої половини XVII століття, так чи інакше пов'язаних з новим розумінням образу людини.

1. Портрет у російському живописі XVII-першої половини XIX століття. Альбом. / Автор-упорядник А. Б. Стерлігов. - М., Гознак, 1985. - 152 с., Іл.

2. Російський історичний портрет. Епоха парсуни М., 2004.

3. Історія мистецтв: Уч. посібник для учнів мистецтв. шк. і училищ / Авт-упоряд.: А. А. Воротніков, О. Д. Горшковозов, О. А. Еркина. -Мінськ: Сучасні. літератор, 2007.

## ЗАМОК ЛЮБАРТА В М. ЛУЦЬК

*Зінченко А.К.*

*Науковий керівник – Єрошкіна О.О., канд. архіт., доцент*

Архітектурні пам'ятки на території України - невід'ємна складова національної культурної спадщини. Серед архітектурних пам'яток волинської землі особливе місце посідає Луцький замок.

Замок Любарта є дуже актуальним в галузі містобудування та історії



Рисунок 1— Реконструкція замку Рисунок 2 — Луцький замок н.ч

архітектури України. Ця велична споруда несе на своїх оборонних вежах звання найбільшого, найдавнішого та найкраще збереженого замку в Україні, отже являється пам'яткою архітектури та історії національного значення.

Луцький замок закладений у 1340р князем Галицько-Волинської Русі Любартом на основі дерев'яного дитинця, який існував ще із X ст.

Ця споруда належить до нерегулярних баштово-стінового типу. Його планувальна конфігурація, наближена до трикутника з випуклими сторонами, визначається характером невисокого пагорба між річками Стир та Глушець.

Замок виконував захисну функцію. До складу оборонного комплексу входять В'їзна, Стирова та Владича вежі, оборонні мури, шляхетський та єпископський будинки. Муровані з цегли з забутованим